

Državni izpitni center

SESSIONE PRIMAVERILE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

INDICAZIONI PER LA VALUTAZIONE

Lunedì, 14 giugno 2021

MATURITÀ GENERALE

Moderirana različka

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen.
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna.
- Za odgovore ali rešitve, zapisane v povedih, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrežna.

A) Bralno razumevanje

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	3	Po smislu, na primer: ♦ Alojz lhan je avtor besedila. Iz naslovja izvemo, da je doktor medicinskih znanosti, imunolog, pa tudi, pisatelj in publicist. S fotografije lahko razberemo, da je srednjih let, vitke postave, svetlih las/kratkolas, nosi moško obleko, belo srajco brez kravate ...		1 za podatke iz naslovja 1 za podatke s fotografije 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1 1	Po smislu, na primer: ♦ Besedilo govori o spremembi izpita iz slovenščine za tuje zdravnike. ♦ Dejstvo, da je bil avtor imenovan v skupino za preoblikovanje izpita.	O problemu vse večjega števila tujih zdravnikov brez ustreznega znanja slovenskega jezika. P/prošnja/klic predsednice zdravniške zbornice za spremembo jezikovnega izpita iz slovenščine za tuje zdravnike P/politična akcija za jezikovno usposabljanje tujih zdravnikov v slovenščini	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	Po smislu, na primer, eden od: ♦ Besedilo je napisano subjektivno, avtor v njem podaja svoje mnenje, svoja stališča. ♦ Bralec razlikuje med dejstvi in stališči avtorja, prepozna sporočilo, izpeljuje sklepe, kritično presodi informacije. ♦ Uredništvo kaže na svojo odprtost, da dopušča svobodno izražanje.		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	Po smislu, na primer: ♦ Da v praksi izpita ne zmore opraviti več kot dve tretjini tujih zdravnikov./S podatkom o nizki prehodnosti izpita.		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	2	Po smislu, na primer <u>eden</u> od: ♦ Za nesprejemljivo se je v tujini izkazalo računati na pomoč dvojezičnega kolega z oddelka, saj posledično lahko zaradi premalo objektivnega pristopa pride do usodne napake. ♦ Nesprejemljivo je tudi, če bolnik zaradi jezikovnega neznanja ne more na viziti ali pregledu ugovarjati diagnozi, ki lahko privede do zgrešene operacije ali napačne terapije.	Vse rešitve, ki ne vključujejo zdravnikov z znanjem jezika bolnikov ali strokovno usposobljenega tolmača.	1 za pomensko ustrezno rešitev 1 za navedbo primera
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	Po smislu, na primer, <u>eden</u> od: ♦ Ker se morajo znati jezikovno neoporečno pogovarjati ne le s kolegi, ampak tudi z bolniki. ♦ Saj številne tragične zgodbe dokazujejo, da so usodne napake posledica približne jezikovne komunikacije.		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	3	Po smislu, na primer: ♦ Znanje jezika na ravni C1 je predstavljeno s primerjavo gimnazijca, ki se zna ustrezno pogovarjati o vseh vsakdanjih temah, raven B2 pa je predstavljena s primerjavo obrtnika, ki zna razložiti in opisati svoje obrtne izdelke.		1 za predstavljeno znanje ravni C1 1 za predstavljeno znanje ravni B2 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	2	Po smislu, na primer: ♦ Prihajajo, da bi pridobili status EU in da bi lažje nadaljevali karierno pot na zahodu. Zato so manj motivirani za učenje jezika, kar je slabo za bolnike.		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	Po smislu, na primer: ♦ znižanje kriterijev za jezikovne veščine na raven B2		1 za pomensko ustreznost povedi
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	Po smislu, na primer, eden od: ♦ Avtor dvomi, da bo boljši uspeh tujih zdravnikov na izpitih iz slovenščine izboljšal stanje bolnikov, saj je boljši uspeh posledica znižanja kriterijev. ♦ Avtor se sprašuje, kaj bo za bolnike pomenil napredek v uspehu na izpitih ob dejstvu, da je ta posledica znižanja kriterijev.	Ocenjuje jo kot poslabšanje za bolnike in hkrati izboljšanje z vidika državnih uradnikov.	1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

B) Poznavanje in raba jezika

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1		Po smislu, na primer: ♦ (saj) domačih primanjkuje. ♦ (a) ti ne obvladajo slovenskega jezika. ♦ (ne da bi) ti dobro obvladali slovenščino.		1 za vsak jezikovno in pravopisno pravičen zapis
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	4	♦ Fant je postal tetraplegik, ker so spregledali možgansko krvavitev in ga napačno zdravili.		4 za pravopisno in jezikovno ustrezno pretvorbo 2 za ustrezno pretvorba s pravopisno napako Več napak 0 točk.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3		Po smislu, na primer: ♦ (desni prilastek:) Tujega zdravnika brez delovnega dovoljenja ne morejo zaposliti. ♦ (osebek) Delovno dovoljenje omogoča zaposlitev tujega zdravnika. ♦ (predmet v rodliniku:) Tuji zdravniki ne dobijo delovnega dovoljenja brez opravljenega izpita iz slovenščine.		1 za jezikovno in pravopisno ustrezno poved
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ DA		
4.2	2	♦ S / S + S		2 za pravilno strukturo 1 za ustrezno število stavkov
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	3	♦ Po eni strani doseganje nivoja C1 ni enostavno/preprosto/nezahtevno , saj ga lahko brez težav/ z lahkoto primerjamo z jezikovnimi veščinami slovenskega gimnazijca, ki se zna živahno pogovarjati o marsičem.		1 za vsako ustrezno, smiselno nadomestitev
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1 1 1 1 1	♦ Moramo se spomniti ♦ v prvem ♦ pametne/modre/razumne ♦ pohvalen/častitljiv/izjemen ♦ napredek		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1 1 1 1 1	♦ 4 ♦ 1 ♦ 3 ♦ 5 ♦ 2		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1 1 1	Glagol ♦ (raz/pre/ob) soditi ♦ odtujiti	Pridevnik ♦ sojen/sodni ♦ pomenski/pomenljiv	Samostalnik ♦ tujec/tujina ♦ pomen
Skupaj	3			3 za 6 pravih rešitev 2 za 5, 4 pravilne rešitve 1 za 3, 2 pravilni rešitvi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9.1	1	♦ so rešili, so reševali		
9.2	1	♦ V letalstvu so to reševali z obvezno uporabo angleškega jezika.		
9.3	1	♦ Ne, saj mora biti glagolsko dejanje časovno omejeno, dokončano.		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ enainedesetmijijonska		
	1	♦ osemnajstletni		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	♦ v šestem/6., nepopustljivost/odločnost		
11.2	1	♦ (saj) ima ob pomenu kvalifikator jezikosl.		
11.3	1	♦ frazeološkem (gnezdu)		
	1	♦ imeti ga za predmet napadov, obtožb, šal, zanimanja		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	3	♦ v bolnišnico ♦ v bolnišnici ♦ iz bolnišnice ♦ na operacijo ♦ Na operaciji ♦ Z operacije		3 za 6 pravih rešitev 2 za 5, 4 pravilne rešitve 1 za 3, 2 pravilni rešitvi
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	1	Po smislu, na primer: ♦ v znanju		1 za pravilen zapis primera in ustrezen sklon
	1	Po smislu, na primer: ♦ težave		
	1	Po smislu, na primer: ♦ z ljudmi		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14	6	O zaposlovanju tujih zdravnikov brez ustreznega znanja slovenščine je spregovoril Alojz Ihan v Delovem članku Izgubljeni v prevodu.		brez napak – 6 točk 1 napaka – 5 točk 2 napaki – 4 točke 3–4 napake – 3 točke 5–6 napak – 2 točki 7–8 napak – 1 točka 9 in več napak – 0 točk
		Alojz Ihan je zdravnik, specialist klinične mikrobiologije in imunologije. Leta 1987 je diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Naziv doktor medicinskih znanosti je pridobil leta 1993. Poleg strokovnega, znanstvenoraziskovalnega dela v medicini se Alojz Ihan ukvarja tudi s književnostjo. Bil je urednik revij Problemi , Literatura in Sodobnost ter knjižne zbirke Alpeh . Za pesniško zbirko Južno dekle je leta 1986 prejel Jenkovo nagrado ter leta 1987 nagrado Prešernovega sklada za pesniško zbirko Srebrnik .		
Skupaj	6			

IZPITNA POLA 2

Slušno razumevanje

(Radio Val 202, Svetovna plastična juha, 17. decembra 2016, Maja Stepančič)

Morje in oceani postajajo svetovna plastična juha. Dele plastike najdemo tako rekoč v vsakem km² morske vode. Ponekod so se ti delci zaradi vpliva morskih tokov celo združili v ogromne plastične otoke oz. spirale. Največja taka leži v Tihem oceanu in je že dosegla velikost srednje Evrope. Nekaj podatkov, in to v tonah, je razkril Roman Ebersold iz Muzeja za oblikovanje Zurich. Leta 2012 so tam pripravili razstavo, namenjeno problematiki plastičnih odpadkov, ki končajo v morju. Zdaj pa si to razstavo lahko ogledamo v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje MAO v Ljubljani.

Napovedovalec: Plastika je v 20. stoletju svet spremenila bolj kot katerikoli drug material. Na leto na svetu proizvedemo približno 78 milijonov ton plastičnih izdelkov, kar pomeni 2500 kg vsako sekundo, proizvodnja pa še raste. In kje vse to konča? Vsako leto v morju pristane od 6 do 8 milijonov ton odpadkov, od tega je 75 % plastičnih izdelkov. Danes v morju ni km² vode brez plastičnih delcev. Na primer zdajšnje razmerje v naših morjih in oceanih je približno tako 1 kg plastike in 5 kg rib, če pa bo šlo tudi naprej v tej smeri, bo leta 2050 razmerje 1 kg plastike in 1 kg rib.

Če pogledamo smeti v morju in oceanih po deležih od 10 do 15 % jih je posledica turizma in odpadkov z obale, 10 % jih je posledica ribiške industrije in ladjarstva, medtem ko jih največ, kar 80 % pride v morje z rekami. Pri rekah je pomembno tudi to, da s seboj nosijo tudi mikroplastiko, delce, ki jih ne vidimo. Na primer kozmetične izdelke, kreme za piling vsebujejo veliko mikroplastike in vsi ti delci pristanejo v morju.

Novinarka: Reke so torej vektor onesnaženosti in kot pravi Uroš Robič z Inštituta za vode RS, tudi Slovenija po onesnaženosti žal ne zaostaja.

Uroš Robič: Glede pa onesnaženosti smo lahko primerljivi tudi z ostalimi državami, v čemer pa mal izstopamo je v tem, da v svetu so najbolj pogosti odpadki manjše velikosti, to se prav koščki plastike v velikosti 2 cm in pol, medtem ko je na slovenski obali najbolj pogost odpadek so cigaretni ogorki. Mi smo mel zdej en dober projekt The fish geer, kjer smo v sodelovanju s slovenskimi ribiči iz občin Ankaran, Izola, Koper, Piran v glavnem vse te občine so ribiči pomagali, da so med njihovimi dnevnimi aktivnostmi pobiral plastiko iz morja. Tako da so oni v dveh letih zbral več kot 1 tona plastike. Mogoče se to ne sliš velik. 1 tona, ampak glede na to, da je zlo lahka plastika, so to kar velike količine.

Novinarka: Zbirali so tudi odslužene ribiške mreže, ki so šle v reciklažo. Problem teh je namreč, da čeprav so izgubljene, še vedno služijo namenu, vanje se ujamejo ribe in druge živali kot tudi v plastiko, katere problem pa je večplasten, dodaja Uroš Robič.

Uroš Robič: Ena je to, da se lahko v njo zapletajo živali, drugo je to, da jo, recimo, zamenjajo za hrano. Ne vem, vrečka pod vodo je zlo podobna meduzi in ogromno želv poje te vrečke. In v bistvu vse te živali lahko umrejo zaradi lakote pri pouhnem želodcu. Ker imajo pouhen želodec plastike in imajo občutek sitosti, lažen občutek sitosti in umrejo od stradanja. Tretje je to, da se gor obrastejo te organizmi, no, to so ogromne razdalje, ki se po tokovih prinesejo te invazivne vrste. Eno je tud to, da plastika lahko deluje v morju kakor spužva, nase veže vsa organska ali pa druga onesnaževala. Zarad svoje velike površine, te hrpavosti in razpokanosti in ko ne vem, recimo, spet žival zamenja to stvar za hrano, jo poje in se v njej lahko sproščajo te snovi. Ali pa pride do bioakumulacije, ko ne vem, poje majhna riba plastiko in večja riba poje to ribo in riba poje in na koncu mi dobimo na krožniku kar dost enih strupov. Poleg tega da ima plastika zelo tak prizvok, nekaj negativnega, se mormo zavedat, da je nam tud nek razvoj prinesla plastika. V bistvu si ne bi mogli predstavljat tako enostavnega življenja, kot ga mamó. Je pa res, da je pa potrebno pravilno poskrbet zanjo, ko postane odpadek. Največji problem je ravno v tem, da je vsa ta plastika, ki jo najdemo v morju ali pa v naravi, je v glavnem za enkratno uporabo. Narejena pa je iz materiala, ne vem, material, ki ima zelo dolgo življenjsko dobo.

Vsak Slovenec na leto zavrže 50 kg plastike. Razpadala bo 450 let, kar je sedemkrat toliko, kot traja naše življenje.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	Po smislu, na primer: ♦ Novinarka je naslovila oddajo Svetovna plastična juha, saj govori o plastičnih odpadkih v svetovnih morjih in oceanih, ki so kot juha vir hrane.		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ A		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ Č		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ B		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1 1 1 1	♦ DA ♦ DA ♦ NE ♦ NE		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1 1 1	Po smislu, na primer: ♦ turizem ♦ ribiška industrija in ladjarstvo ♦ onesnažene reke		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1 1	Po smislu, na primer: ♦ umiranje rib in drugih bitij zaradi občutka sitosti ♦ bioakumulacija toksinov v ribah in s tem v človeški prehrani		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	2	Po smislu, na primer: ♦ Plastika je ljudem olajšala življenje, vendar z njo ljudje ne znajo ravnati, saj jo prehitro zavržejo, čeprav je njen rok trajanja izjemno dolg.		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1 1	Po smislu, na primer <u>dve</u> od: ♦ ponavljanja, nedokončani stavki, mašila ♦ pogovorna oblika npr. nedoločnika, izpad kratkih samoglasnikov, nedoločni člen		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	Po smislu, na primer: ♦ Oddaja je aktualna, saj seznanja poslušalce s problematiko naraščajoče proizvodnje plastike in s tem s problemom plastičnih odpadkov, ki jih je vse več v morju.		Ena od trditev mora biti ustrezno utemeljena
	2	Po smislu, na primer: ♦ Oddaja je polemična, saj razkriva nasprotja med vse večjo proizvodnjo plastike, ki ima dolgi rok trajanja, in nevarnostjo plastičnih odpadkov, ki končajo v morju.		
Skupaj	2			

IZPITNA POLA 3**Daljše esejsko besedilo**

Vsebina

Točke	Merila	Dodatna navodila
25		
A	do 3 Ustreznost naslovu	Povezanost s temo: predstavitev izbranega dogajanja v povezavi s Šavrinkami – večnimi potovkami.
B	do 6 Poznavanje snovi	Ustrezno povzemanje vsebine romana in izbranih dogodkov, ki pojasnjujejo, kaj doživljajo na poti in kako si med seboj pomagajo, ter treh dogodkov, ki ponazarjajo vpliv urokov.
C	do 3 Razlaga, oznaka, primerjava	Razlaga magičnih urokov in njihov vpliv na usode Šavrink.
Č	do 4 Ovrednotenje in opredelitev	Presoja in doživljanje vpliva urokov na njihovo usodo.
D	do 3 Razvijanje misli	Argumenti, ponazoritve s primeri.
E	do 4 Logična povezanost	Skladnost: notranja – zunanja členitev; kohezija; koherenca.
F	do 2 Izvirnost	Vse po smislu.

Jezikovna pravilnost*

Točke	Merila	Dodatna navodila
6		
do 6	Oblikoslovna, besedoslovna, skladienjska (besedni red) pravilnost, pravopis	Za 4 isto-/raznovrstne napake – minus 1 točka (največ minus 6 točk).

Slog**

Točke	Merila	Dodatna navodila
4		
1	Bogastvo in ustreznost besedišča, slovničnih struktur	
2	Jedrnatost, jasnost, natančnost, živost izražanja	
1	Rokopisna urejenost besedila, ustrezna dolžina (+/- 50 besed)	

* Če kandidat napiše daljše esejsko besedilo z manj kot 400 besedami, lahko pri jezikovni pravilnosti doseže največ tri točke (od šestih).

** Če kandidat napiše daljše esejsko besedilo z manj kot 200 besedami, lahko pri slogu doseže največ dve točki (od štirih).